

Dosarul nr. 1reab-5/2023
1-23015158-01-1reab-31012023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Plămădeală Ghenadie, Guzun Ion, Catan Liliana,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al unității MAI al circumscripției Privoljsk din 19 aprilie 1946, în cauza penală în privința lui

Ghetih Fridrih xxxx

Termenul de examinare a cauzei:
31.01.2023 - 21.03.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al unității MAI al circumscripției Privoljsk din 19 aprilie 1946, Ghetih Fridrih a fost condamnat în baza art.58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR (redacția anului 1926), la 10 ani închisoare, în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, fără confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Ghetih Fridrih a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind înrolat în serviciul militar al Armatei Roșii în luna mai 1941 în batalion de construcții, la apropierea trupelor germane, nu s-a retras împreună cu unitatea militară dar a trecut de partea germanilor, ulterior fiind eliberat și a plecat la satul de baștină. Primind din contul colhozului falimentat pământ arabil a lucrat în gospodăria sa până la anul 1944. Ulterior fiind evacuat împreună cu familia sa în Polonia și după aceea în Cehoslovacia, unde în luna aprilie 1945 s-a înrolat în armata germană-trupele „CC” unde s-a aflat până la momentul capturării de către Armata Roșie, adică a comis infracțiunea prevăzută de art.58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR (redacția anului 1926).

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Ghetih Fridrih, a recunoscut faptele imputate și a declarat că, a fost mobilizat în calitate de soldat în Armata Roșii în luna mai 1941 în batalion de construcții. La apropierea trupelor germane, nu s-a retras împreună cu unitatea militară dar s-a predat împreună cu alți soldați armatei germane. După ce a lucrat aproximativ o lună la o brutărie militară a fost eliberat și

a plecat în satul de baștină. Unde a primit din contul colhozului falimentat pământ arabil a lucrat în gospodăria sa până la anul 1944. A primit pașaport german. Ulterior fiind evacuat împreună cu familia sa în Polonia și după aceea în Cehoslovacia, unde în luna aprilie 1945 a fost înrolat în armata germană-trupele „CC”, unde s-a aflat până la momentul capturării de către Armata Roșie.

3. Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicită casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Ghetih Fridrih.

În susținerea argumentelor formulate, recurentul a invocat că conform art.3 lit. g) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost condamnate pentru trădare de patrie. Deci, lui Ghetih Fridrih i-a fost încălcat dreptul lui la un proces echitabil, ce constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârile pronunțate.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis.

Potrivit art.6 pct. 44), art.22 alin.(3), art.452 alin.(1), art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „pentru trădare de patrie”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului Militar al unității MAI al circumscripției Privoljsk din 19 aprilie 1946, Ghetih Fridrih a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „trădare de patrie”.

Conform art.53 alin.(2) al Legii nr.1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Ghetih Fridrih în baza art.58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR (redacția anului 1926), cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct. 6)

Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a lui Ghetih Fridrih.

5. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General, interimar, Nesterov Aliona, casează total sentința Tribunalului Militar al unității MAI al circumscripției Privoljsk din 19 aprilie 1946, cu încetarea procesului penal în privința lui *Ghetih Fridrih xxxx*, în baza învinuirii pe art.58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR (redacția anului 1926), pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art.3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 21 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

Guzun Ion

Catan Liliana